

Definice biochemické recidivy u vysoce rizikových pacientů po radikální prostatektomii

Štěpán Veselý, Ladislav Jarolím, Kateřina Dušková, Joana Do Carmo Silva, Marko Babjuk

Urologická klinika 2.LF UK a nemocnice Motol, Praha

Cíle

Přibližně třetina pacientů po radikální prostatektomii má ve finálním patologickém vzorku nepříznivý nález a tím i vyšší riziko rozvoje biochemické recidivy (BR). Časná identifikace těchto vysoce rizikových pacientů nám může umožnit adekvátně rozhodnout a naplánovat okamžitou adjuvantní terapii. Zkoumali jsme, zda snížení limitu konvenčně používané BR může spolehlivě identifikovat ty rizikové pacienty, kteří mají vysoké riziko progresu onemocnění.

Metody

- 741 mužů po radikální prostatektomii

Zařazovací kritéria:

- PSA nadir < 0.1 ng/ml
- žádná neo- nebo adjuvantní terapie
- N0
- **definice high-risk pacientů** (jeden či více parametrů)
  - pozitivní chirurgické okraje
  - extraprostatické šíření
  - invaze do semenných váčků
  - Gleason skóre > 7

Sledování:

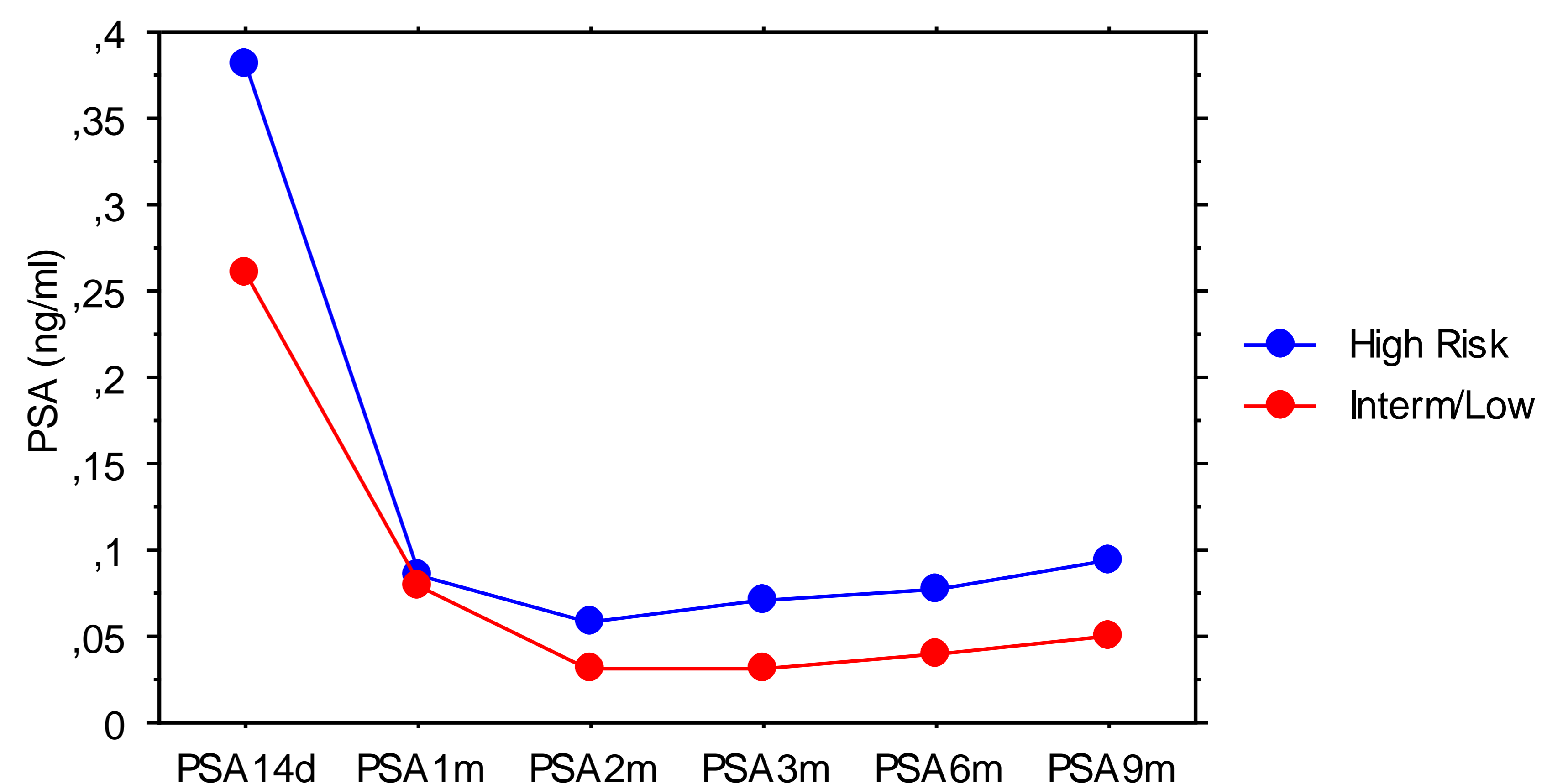
- pooperační náběry ultrasensitivního PSA
  - 14 dní, 1 měsíc, 2 měsíce and 3 měsíce
  - následně v 3-měsíčních intervalech
- biochemická recidiva (BR) definovaná jako PSA opakovaně ≥ 0.2 ng/ml
- minimální doba sledování 24 měsíců
- střední doba sledování 51 měsíců (interval 24-117)

Výsledky

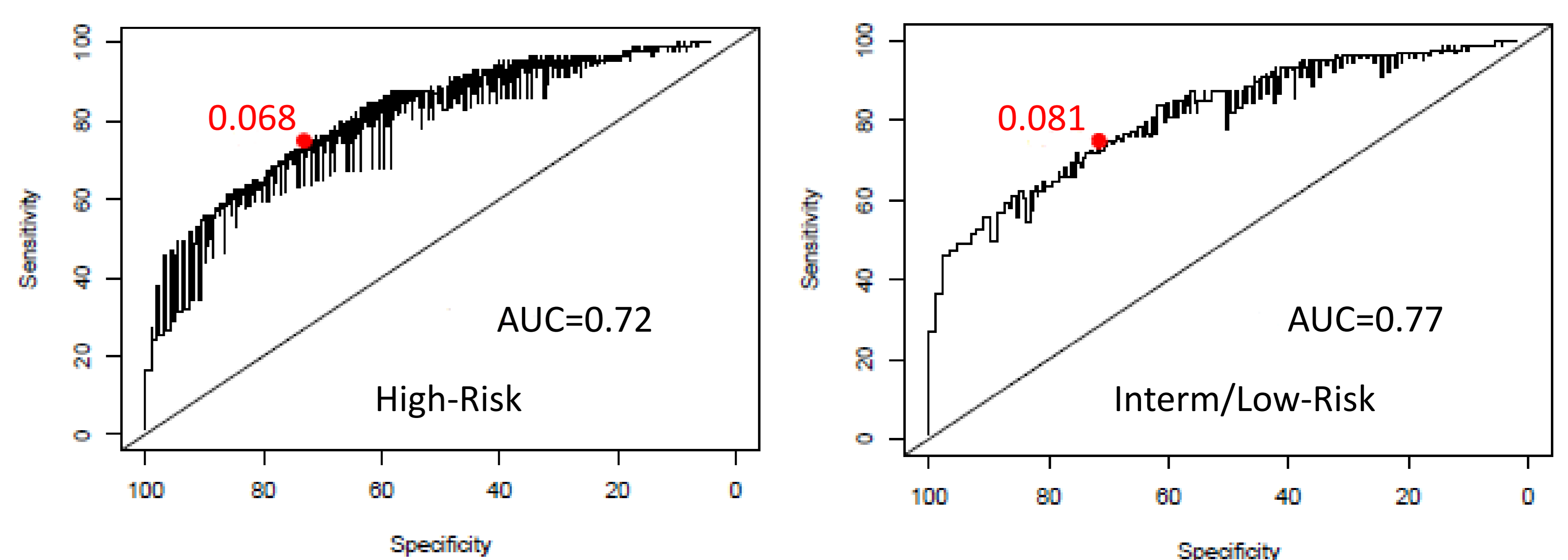
Tab. 1 – Distribuce pacientů dle rizikosti a srovnání četnosti výskytu BR, jejího dosažení v čase a hodnoty PSA nadir. (t-test, Chí-kvadrát test)

Parametry	Celkem	High-risk	Low/Intermediate risk	P
n	741	260	481	
BR (n, %)	266 (36%)	124 (48%)	142 (29%)	0.001
Doba do BR (měsíce)	17.6 (± 11.2)	13.4 (± 9.7)	22.1 (± 12.1)	0.001
PSA nadir (ng/ml)	0.028 (± 0.09)	0.040 (± 0.13)	0.022 (± 0.05)	0.001

Graf. 1 – Pooperační hladina PSA u pacientů rozdělených dle rizikosti.

Graf. 2 – Kalkulace limitní hodnoty PSA (červené číslo v ng/ml) v prvním měsíci po radikální prostatektomii, která nejlépe předpovídá progresi do BR (vyjádřeno jako AUC-plocha pod křivkou). Pro High-Risk pacienty byla tato hodnota 0.068 ng/ml a pro Inter/Low-Risk pacienty 0.081. Tyt

Závěry

BR definovaná nižšími hodnotami PSA se zdá být efektivní metodou časného stanovení rizika progresu u pacientů s nepříznivými známkami po radikální prostatektomii.